

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
КОМІТЕТ НАУКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Українська термінологія і сучасність

Збірник наукових праць

ВИПУСК VI

ББК 81.2 (4Укр)

У 45

Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. Вип. VI / Відп. ред.
У 45 Л. О. Симоненко. — К.: КНЕУ, 2005. — 448 с.
ISBN 966-574-556-5

Шосте видання збірника наукових праць «Українська термінологія і сучасність» своєю тематикою і проблематикою засвідчує зростання наукового зацікавлення проблемами термінології на початку III-го тисячоліття. Статті присвячені не лише традиційним науковим галузям, а й новітнім сферам людського пізнання (комп'ютерним технологіям, маркетингу, менеджменту тощо). Належна увага у збірнику приділена терміновживанню в навчальному процесі вищої школи та термінологічній лексикографії.

Збірник стане в нагоді не лише мовознавцям, а й всім, хто професійно чи принагідно торкається терміна як своєрідного мовного знака.

Редколегія намагалася зберегти особливості стилю авторів.

ББК 81.2(4Укр)

Відповідальний редактор

Л. О. Симоненко, канд. філол. наук, пров. наук. співроб.

Рецензенти:

М. І. Диба, д-р екон. наук, проф., **П. Ю. Грищенко**, д-р філол. наук, проф.

Редакційна колегія: **В. В. Німчук** – чл.-кор. НАН України, д-р філол. наук, проф. (голова редакційної колегії), **Л. О. Симоненко** — канд. філол. наук, пров. наук. співроб. (відповідальний редактор), **Л. В. Туровська** — канд. філол. наук, ст. наук. співроб. (відповідальний секретар), **К. Г. Городенська** — д-р філол. наук, проф., **А. М. Колот** — д-р екон. наук, проф., **В. В. Жайворонок** — д-р філол. наук, проф., **С. Я. Єрмоленко** — д-р філол. наук, проф., **Т. Р. Кияк** — д-р філол. наук, проф., **О. О. Тараненко** — д-р філол. наук, проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту української мови НАН України
Протокол № 5 від 21.06.05

Наукове видання

УКРАЇНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Збірник наукових праць

Випуск VI

Редактори: *М. Годована, Л. Симоненко, Л. Туровська*
Художник обкладинки *Т. Зяблицева*
Технічний редактор *Т. Піхота*
Коректор *Є. Піщаль*
Верстка *Ю. Казьміної*

Підписано до друку 1.08.05. Формат 70×108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Тип Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 39,2.
Обл.-вид. арк. 47,66. Наклад 300 пр. Зам. № 05-2994.

Київський національний економічний університет
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)
03680, м. Київ, просп. Перемоги, 54/1
Тел./факс: (044) 458-00-66; 456-64-58
E-mail: publish@kneu.kiev.ua

ISBN 966-574-556-5

© Інститут української мови НАН України, 2005
© КНЕУ, 2005, оригінал-макет

ЩОДО КОНЦЕПЦІ ПОДАННЯ ПАСИВНИХ ДІЄПРИКМЕТНИКІВ У ТЛУМАЧНИХ СЛОВНИКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВНИКАХ

Пасивні дієприкметники відіграють важливу роль у системі української мови, тому їх обов'язково подають у тлумачних словниках: академічному [1] та створеному на його основі [2], а також в українсько-російських словниках [3; 4; 5]. Мета цієї роботи проаналізувати способи подання пасивних дієприкметників у тлумачних словниках [1; 2] щодо відповідності поглядів сучасних мовознавців, викладених у працях [6; 7].

У названих тлумачних словниках пасивні дієприкметники, зазвичай, не тлумачать, а подають їхні граматичні характеристики, зазначаючи від якого дієслова вони походять. Для прикладу в таблиці наведено 6 пар спільнокореневих пасивних дієприкметників. До кожного з них подані тлумачення [1; 2] та для зручності — російські відповідники з Українсько-російського словника (далі УРС) [3], а якщо цього дієприкметника немає ані в УРС, ані в Українсько-російському словнику. Сфера ділового спілкування О. О. Тараненка, В. М. Брицина та Українсько-російському словнику наукової термінології (далі УРСНТ) [4; 5], то подано переклад згідно з Російсько-українським словником наукової термінології (далі РУСНТ) [8].

№	Пасивні дієприкметники, утворені від дієслів недоконаного виду	Пасивні дієприкметники, утворені від дієслів доконаного виду
1	ЗАСТОСОВУВАНИЙ. Дієприкм. пас. теп. часу до застосовувати [1, 3: 332; 2: 331] (рос. применяемый, прилагаемый, употребляемый [3, 2: 129])	ЗАСТОСОВАНИЙ. Дієприкм. пас. мин. часу до застосувати [1, 3: 332; 2: 331] (рос. примененный, приложенный, употребленный [3, 2: 129])
2	ЗДІЙСНЮВАНИЙ. Дієприкм. пас. теп. часу до здійснювати [1, 3: 541; 2: 361] (рос. осуществляемый, исполняемый, выполняемый, претворяемый в жизнь, совершаемый [3, 2: 211])	ЗДІЙСНЕНИЙ. 1. Дієприкм. пас. мин. часу до здійснити [1, 3: 541; 2: 361] (рос. осуществленный, исполненный, выполненный, претворенный в жизнь, совершенный [3, 2: 211]) 2. У знач. прикм. Який здійснився, став дійсним, реальним [1, 3: 541; 2: 361] (рос. осуществившийся, сбывшийся, оправдавшийся, исполнившийся, свершившийся [3, 2: 211])
3	ОНОВЛЮВАНИЙ. Дієприкм. пас. теп. і мин. часу до оновлювати [1, 5: 698; 2: 671] (рос. обновляемый [8: 328])	ОНОВЛЕНИЙ. Дієприкм. пас. мин. часу до оновити [1, 5: 698; 2: 671] (рос. обновленный [3, 3: 47, 124]);
4	ОСВІТЛЮВАНИЙ. 1. Дієприкм. пас. теп. і мин. часу до освітлювати У знач. прикм. Який освітлюється чим-небудь [1, 5: 755; 2: 681–682] (рос. освещаемый, озаряемый [3, 3: 153])	ОСВІТЛЕНИЙ. 1. Дієприкм. пас. мин. часу до освітлити 2. У знач. прикм. Який світиться, має освітлення [1, 5: 755; 2: 681] (рос. освещенный, озаренный [3, 3: 153])

Як видно з наведених прикладів, пасивні дієприкметники, утворені від дієслів доконаного виду, в тлумачних словниках [1; 2] подаються як пасивні дієприкметники минулого часу, а в перекладних словниках їм відповідають російські пасивні дієприкметники минулого часу (рос. страдательные причастия прошедшего времени).

З пасивними дієприкметниками, утвореними від дієслів недоконаного виду, ситуація така: у перекладних словниках їхніми відповідниками є російські пасивні дієприкметники теперішнього часу (рос. страдательные причастия настоящего

времєни), але в тлумачних словниках [1; 2] їх класифікують по-різному, одні (прикл. 1, 2) як пасивні дієприкметники теперішнього часу, інші (прикл. 3, 4) — як пасивні дієприкметники теперішнього і минулого часу.

У чому причина таких розбіжностей? Справа в тому, що СУМ уклали в ті часи, коли українська мова була під сильним впливом російської, яка має розвинену систему дієприкметників і їхню відповідну класифікацію [9: 248–249; 10: 242–243; 11: 13–14]. Російським дієприкметникам притаманна категорія часу, тому російські пасивні дієприкметники цілком слушно поділяються за часом на *страдательные причастия прошедшего времени* та *страдательные причастия настоящего времени*. Очевидно, під впливом російської мови в підручниках і посібниках з української мови аналогічно за часом класифікували українські дієприкметники. На жаль, у сучасних підручниках з української мови немає однаковості у класифікації дієприкметників. Так, у навчальному посібнику “Українська мова” П. П. Кононенка та ін. [12: 57–58] вони кваліфікуються як пасивні дієприкметники минулого та теперішнього часу, у “Практикумі з правопису української мови” І. Ющука йдеться про пасивні дієприкметники недоконаного виду [13: 140].

Чи відповідає класифікація дієприкметників за часом сучасним поглядам українського мовознавства і як треба класифікувати пасивні дієприкметники?

У новітній академічній граматиці української мови [6: 286–287] стверджується, що: “Очевидним є те, що дієприкметник має подвійну природу, бо він пов’язаний і з прикметником, і з дієсловом. Проте останнім часом цю подвійність дієприкметника і його зв’язок зі згаданими частинами мови витлумачують інакше, ніж це було раніше, незважаючи на те, що їх так само порівнюють за семантичними, морфологічними та синтаксичними ознаками.... Із власне-дієслівних морфологічних категорій дієприкметникам властива лише категорія виду, але її мають і інші, пов’язані з дієсловом одиниці.... Інші власне-дієслівні категорії, зокрема часу і способу, які визначають специфіку дієслова як самостійної частини мови, дієприкметникові не притаманні. Спростовано твердження, що дієприкметникові властива дієслівна категорія часу. Його часове значення якісно відрізняється від дієслівного. Він зберігає лише часову співвіднесеність з дієслівними формами теперішнього та минулого часу... Названа дієприкметником ознака не пов’язується з часом повідомлення про неї”.

Той самий погляд на неприцатанність дієприкметникам дієслівної категорії часу міститься в новітньому підручнику для філологічних спеціальностей [7: 387], де написано: “На час дієприкметники не вказують: він визначається контекстом... Тому неправомірно до дієприкметників застосовувати означення “дієприкметник минулого часу” та “дієприкметник теперішнього часу”... Пасивні дієприкметники бувають докнаного (премійований, поранений) та недокнаного (застосовуваний) виду”.

Отже, незважаючи на спорідненість, українська і російська мови мають різні класифікації дієприкметників. Проаналізувавши наведені вище цитати, можна зробити такі висновки:

1) оскільки дієслівна категорія часу українським дієприкметникам неприцатанна, пасивні дієприкметники доцільно класифікувати за видом [7: 397; 13: 140], тобто виділяти пасивні дієприкметники недокнаного виду й пасивні дієприкметники докнаного виду. Саме такі граматичні позначки слід подавати в тлумачних словниках української мови;

2) пасивні дієприкметники докнаного виду називають ознаку предмета, зумовлену дією на нього з боку іншого предмета, що відбулася попередньо щодо основної дії. Тобто їх дійсно можна вважати повними відповідниками російських пасивних дієприкметників минулого часу від дієслів докнаного виду, як це зроблено вище у таблиці;

3) пасивні дієприкметники недокнаного виду називають ознаку предмета, зумовлену дією на нього з боку іншого предмета, що передує основній, або відбу-

вається одночасно з основною. Тобто їхнє значення ширше, ніж російських пасивних дієприкметників теперішнього часу від дієслів недоконаного виду, наприклад:

Український дієприкметник недоконаного виду	Російський відповідник
застосовуваний	применяемый, прилагаемый, употребляемый [3, 2: 129] котрого применяли (прилагали, употребляли)
увялюваний	представляемый, воображаемый [3, 6: 269] котрого представляли (воображали)

На це потрібно зважати, складаючи фахові тексти українською мовою.

Література

1. *Словник української мови*: В 11-ти т. — К., 1970—1980.
2. *Великий тлумачний словник сучасної української мови* / Укл. і гол. ред. В. Т. Бусел. — К.-Ірпінь, 2001. — 1440 с.
3. *Українсько-російський словник*: У 6-ти т. / За ред. І. Кириченка. — К., 1953—1963.
4. *Українсько-російський словник (сфера ділового спілкування)* / Укл.: О. О. Тараненко, В. М. Брицин. — К., 2000. — 448 с.
5. *Українсько-російський словник наукової термінології* / За заг. ред. Л. О. Симоненко. — К.-Ірпінь, 2004. — 416 с.
6. *Вихованець І., Городенська К.* Теоретична морфологія української мови: Академ. граматики укр. мови. — К., 2004. — 400 с.
7. *Ющук І. П.* Українська мова. — К., 2003. — 640 с.
8. *Російсько-український словник наукової термінології: Біологія, хімія, медицина* / С. П. Вассер, І. О. Дудка, В. І. Єрмоленко та ін. — К., 1996. — 660 с.
9. *Розенталь Д. Э., Теленкова М. А.* Словарь-справочник лингвистических терминов: 3-е изд., испр. и допол. — М., 1985. — 399 с.
10. *Краткий справочник по современному русскому языку* / Л. Л. Касаткин, Е. В. Клобуков, П. А. Леконт; Под ред. П. А. Леконта. — М., 1991. — 383 с.
11. *Сазонова И. К.* Русский глагол и его причастные формы: Толково-грамматический словарь. — М., 1989. — 590 с.
12. *Кононенко П. П., Кадомцева Л. О., Мацько Л. І.* Українська мова: Навч. посібник: 3-те вид. — К., 1992. — 224 с.
13. *Ющук І. П.* Практикум з правопису української мови. — К., 1997. — 254 с.

Список скорочень та використаних джерел

- РУСНТ* *Російсько-український словник наукової термінології: Біологія, хімія, медицина* / С. П. Вассер, І. О. Дудка, В. І. Єрмоленко та ін. — К., 1996. — 660 с.
- СУМ* *Словник української мови: В 11-ти т.* — К., 1970—1980.
- УРС* *Українсько-російський словник: У 6-ти т. / За ред. І. Кириченка.* — К., 1953 — 1963.
- УРСНТ* *Українсько-російський словник наукової термінології / За заг. ред. Л. О. Симоненко.* — К.-Ірпінь, 2004. — 416 с.

Сергій Діброва
асистент (Сімферополь)

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ РИМОЗНАВЧИХ ТЕРМІНІВ

Кожна система термінів вимагає постійного удосконалення, певного збагачення новими поняттями. Не є винятком і система римунання. Враховуючи появу нових словників рим, можна сміливо стверджувати, що можлива поява і словника римознавчих термінів, який був би доречним при вивченні як мовознавчої, так і літерату-

ЗМІСТ

**ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ.
ІСТОРІЯ, СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

<i>Вихованець І.</i>	Студії про частини мови: термінологічний аспект	3
<i>Городенська К.</i>	Функціональні зони сполучників в українській науковій мові	7
<i>Кияк Т.</i>	Проблема лінгвістичного упорядкування термінології	13
<i>Комова М.</i>	Наукова термінологія як чинник формування національної мови.	17
<i>Симоненко Л.</i>	Нові підходи до вивчення української наукової термінології другої половини ХХ — початку ХХІ ст.	21
<i>Щербин В..</i>	Белорусская и украинская терминографии: сравнительный анализ	26
<i>Боровська О.</i>	Особливості історичного розвитку спортивної термінології у Західній Україні (кінець ХІХ — початок ХХ століття)	31
<i>Боярова Л.</i>	Мовне планування й термінологія в Україні (20-ті роки — перша половина 30-их років ХХ ст.)	35
<i>Демська-Кульчицька О.</i>	Корпусні методики в термінології.	39
<i>Козак Л.</i>	Електротехнічна термінологія в її історичному розвитку	44
<i>Кочан І.</i>	Творення термінів з міжнародними компонентами	48
<i>Лещук Т.</i>	До проблеми термінологічних запозичень у мові науки і техніки.	53
<i>Малевич Л.</i>	Термінологічне запозичання: причини, джерела, функції	56
<i>Мех Н.</i>	Концепт <i>розум</i> у науковій картині світу	61
<i>Михайлович О.</i>	Термін у неспеціальних мовних практиках (теоретичний аспект проблеми)	65
<i>Місник Н.</i>	Особливості структурного існування слова-терміна.	69
<i>Онуфрієнко Г.</i>	Дериваційні параметри термінологічного знака як об'єкт загального і слов'янського термінознавства	72
<i>Цимбал Н.</i>	Термін як основа лексичного складу наукового стилю	76
<i>Яценко Н.</i>	З історії української військової термінології (загальні назви спорядження та військового одягу)	80

ТЕРМІНОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНО-ПРАВОВОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ СФЕР

Артикуца Н.	Основи вчення про юридичний термін і юридичну термінологію	84
Бень О.	Трактування терміна і поняття “ <i>міжнародне право</i> ” у фаховій літературі.	89
Бондарчук О.	Найменування найвищих органів влади та державних посадовців сучасної України	92
Василькова Л.	Термін <i>право</i> в українському правознавстві	95
Винник О.	Метафора предметної сутності в економічній термінології	98
Годована М.	Словосполучення як джерело поповнення української термінології	101
Дерев’янченко Т.	Особливості розуміння терміна <i>маркетинговий аудит</i> у сучасному економічному дискурсі	103
Козловець І.	Українська фінансово-кредитна термінологія кінця ХХ — початку ХХІ століття.	108
Краснопольська Н.	Синонімія в термінології менеджменту	111
Ольшанська О.	Поняття “ <i>антропоприродна взаємодія</i> ” в сучасній еколого-економічній підсистемі	114
Пастернак Г.	Семантичні процеси в українській економічно-правовій термінології	117
Подгурська Т.	Семантична специфіка терміна <i>гроші</i> в сучасній українській мові.	120
Тименко Л.	Функціонування адміністративно-канцелярського підстилю в українській мові (20-ті роки ХХ століття)	124
Толста С.	Концепт “ <i>влада</i> ” в сучасній українській правничій термінології	128
Чумак О.	До питання тематичної класифікації фінансово-бухгалтерських термінів	130
Шапран Д.	Гіперо-гіпонімічні відношення в українській маркетинговій термінології	134
Шевченко М.	Антонімія в організації лексико-семантичних відношень терміносистеми цивільного права	137
Ямненко Г.	До проблеми термінологічної кодифікації економічного поняття “ <i>середній клас</i> ”	141

ТЕРМІНОЛОГІЯ ПРИРОДНИЧИХ ЗНАТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Босєва Е., Ярова Л.	Специфіка польової організації воднотранспортної і юридичної термінології	146
Бондарчук Л.	Українська комп’ютерна термінологія: від хаосу до системи	150

Вербич С.	Географічна термінологія на сторінках Етимологічного словника української мови	153
Гінзбург М., Коваленко С. Іщук Ю., Кобиланський Є., Ярмолюк Б.	“Ефірні олії” — термін, що не відповідає позначуваному поняттю і порушує системність	157
Казанюк О.	Склад української термінології садово-паркового господарства з погляду її походження.	161
Кіцера О.	До питання унормування української медичної термінології	165
Коломієць І.	Проблематика вивчення флористичної лексики у світлі сучасних наукових досліджень.	168
Корніловська І., Левіна С., Турчін М.	Автоматизований термінологічний і стилістичний контроль науково-технічних текстів	172
Костенко А., Кульчицький І.	До перекладу українською мовою англійського терміна <i>Application</i> у інформатиці	175
Любарський С.	Творення термінів загального землеробства в українській мові	179
Лях І.	Особливості функціонування словосполучень у німецькій гірничій термінології	182
Михайлова Т.	Омонімія в українській науково-технічній термінології	186
Нікуліна Н.	Дискусійні питання автомобільної термінології в 20-30-ті роки ХХ століття	190
Процик І.	Осново- та словоскладання в українській фізичній термінології (на матеріалі видань другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст.)	195
Ракшанова Г.	Семантичні особливості науково-технічного терміна.	199
Самолісова О., Ніколаєва А.	Поняття “термінологія” та деякі аспекти українського медичного термінотворення	202
Сидоренко Л.	Дериваційні формальні варіанти в технічній термінології	205
Сокол І.	Орнітономени іншомовного походження та назви екзотичних птахів в українській мові (історія і сучасність)	209
Стаховська Н.	Історія формування української металургійної термінології	212
Теглівець Ю.	Конотативність термінів із семою “вода”.	216
Требульова І., Корніловська І., Сичова О., Фролов Р.	Досвід розроблення національних термінологічних стандартів на потребу нафтогазового комплексу.	219
Тур О.	Явище синонімії в українській термінології землеустрою та кадастру.	222
Туровська Л.	Терміни та номени в науково-технічній сфері	226
Фоміна Л., Ніколаєва А.	Специфіка семантичних зв’язків між терміноелементами терміносистеми програмування, комп’ютерних мереж та захисту інформації	231
Халіновська Л.	Предметно-семантична організація авіаційної лексики	234
Цісар Н.	Умотивованість вторинних медичних найменувань	237

Чумак В., Овсейчик С.	Структурно-семантичні особливості багатокомпонентних екологічних термінів	241
Шадрін А.	Сучасний стан української пожежної термінології (до проблеми упорядкування та нормалізації)	245
Южакова О.	Концепт холод та його субконцепти як основа терміносистеми холодильної техніки	247
Яремко Я.	Розвиток синонімічних рядів в українській військовій термінології козацької доби	250

ТЕРМІНОЛОГІЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Боєва Е., Немировська О.	Актуалізація первісного значення фразеологізмів термінологічного походження як засіб поновлення початкової семантики	255
Бондаренко Л.	Терміни на позначення транспозиційних процесів у системі частин мови (на матеріалі часток)	259
Булик-Верхола С.	Проблема уніфікації музичних термінів	263
Верста І.	Значення терміна <i>соціолект</i> у сучасних мовознавчих дослідженнях	266
Виниченко О.	Українська словотвірна термінологія в науковій концепції І. І. Ковалика	270
Ганіна А.	Терміни на позначення форм на <i>-но</i> , <i>-то</i> в українському мовознавстві	272
Гінзбург М.	Щодо концепції подання пасивних дісприкетників у тлумачних словниках української мови та українсько-російських термінологічних словниках	275
Діброва С.	До проблеми формування системи римознавчих термінів	277
Дубічинський В., Васенко Л., Кривець О.	Про систематизацію двовидових запозичених дієслів	281
Дудик М.	Терміни на позначення лексичних інновацій у публіцистичному мовленні	286
Жила Т.	Запозичені назви в адміністративно-територіальній лексиці	290
Ковтюх С.	Чи існують паралельні флексії, форми в сучасній українській мові?	293
Куц О.	Терміни у сфері синтаксично нечленованих конструкцій.	297
Левчик К.	Національно-іншомовні паралелі в сучасній українській літературознавчій термінології	302
Масликова О.	Родо-видові терміни для називання літературних творів у термінології М. Грушевського	205
Нежинська Т.	До проблем формування нової мікросистеми лінгвістичних термінів, пов'язаних із поняттям прецедентності	309
Огар Е.	Означувальне та означуване в дискурсі дитячої книги	314

<i>Ожигова О.</i>	Інтертекстуальність як термін сучасної лінгвостилістики (на матеріалі української драми)	318
<i>Павлова О.</i>	Полісемія в лінгвістичній термінології української мови . . .	321
<i>Пірус Г.</i>	Класифікація семантичних типів предикатів на основі побудови поля	324
<i>Процик М.</i>	Значення семантичного способу у творенні сучасних українських видавничих термінів	328
<i>Синиця І.</i>	Етноніми та етнотопоніми як термінологічна лексика в історичних працях М. І. Костомарова	333
<i>Снігур Р.</i>	Джерельна база формування української хореографічної термінології	337
<i>Торчинський М.</i>	Термінологія української поетоніміки (літературної ономастики)	340
<i>Черевко І.</i>	Проблеми фразеологічної термінології	344
<i>Якимович-Чапран Д.</i>	Термінотворча діяльність Мелетія Смотрицького	348
<i>Ярошевич І.</i>	Наукові підходи до формування морфологічної термінології (на матеріалі українських граматик початку ХХ ст.)	353

ТЕРМІНОЛОГІЧНА ЛЕКСИКОГРАФІЯ

<i>Дем'янюк М.</i>	Лексикографічна діяльність Нестора Максимовича-Амбодика	358
<i>Іванова О.</i>	Українська термінографія на тлі східнослов'янських мов (XVII — поч. ХХ ст.)	361
<i>Козловська Л.</i>	Термінологічний словник як фрагмент національної мовної картини світу	367
<i>Місяць Н., Білоус В.</i>	Планування структури латинсько-українського офтальмологічного словника-довідника	371
<i>Петрух Л.</i>	До 10-річчя виходу у світ Українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника	374
<i>Плінська Г.</i>	Структура словникової статті терміна двомовність у навчальному словнику	379
<i>Самойлова І.</i>	Термінологічна лексика в загальномовних словниках	382
<i>Сологуб Н.</i>	Українська музична термінологія (коротка історія і сучасні проблеми)	386
<i>Тищенко О.</i>	опер, оператівник, оперуповноважений: лексикографічна інтерпретація	389
<i>Товстенко В.</i>	Стилістична характеристика словникових одиниць в українській лексикографії	392
<i>Туrowsька Л.</i>	Українсько-російський словник наукової термінології: мета, досягнення, перспективи	397
<i>Файчук Т.</i>	Лексичний склад лікарських порадників XVI—XVIII ст. . . .	401
<i>Шубіна Т.</i>	Українська географічна термінологія у словнику давньоукраїнської мови	405

ТЕРМІНОЛОГІЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Гінзбург М., Фролов Р., Кадничанська Н.	Термінологічні консультації на шпальтах фахових видань та в мережі Інтернет	408
Дубічинський В., Ва- сенко Л., Кривець О.	Навчання науково-технічному перекладу у вищому техніч- ному закладі	410
Колесникова І.	Градація ознак фразеологічності у професійному дискурсі та літературній мові	414
Мартинюк М.	Вивчення фахової лексики в інституті фізкультури	418
Пшенична Л.	Засади термінологічної культури фахівця предметної галузі	421
Рудницька Л., Козаченко О.	До питання вивчення спеціальної лексики в курсі “Сучасна українська літературна мова” на філологічних факульте- тах вищих навчальних закладів.	425
Терещенко С.	Інновації у субмові вищої освіти в контексті Болонського процесу	429
Чезганов С.	Лексикографічні аспекти у викладанні української мови як іноземної	432
Чорна О.	Вивчення фахової термінології у вищій школі	435
Шуневич Б.	Шляхи поповнення терміносистеми з дистанційного нав- чання	438